

af definitionen i lov nr. 122 af 28. april 1934 om Handel med samt Tilvirkning og Besiddelse af Vaaben m.v. Den våbenteknologiske udvikling siden da har været betydelig, ligesom Danmark i EU og andre internationale fora har forpligtet sig til at føre kontrol med eksport af militære produkter, der er nærmere specificeret på omfattende lister.

Våbenlovens § 6 fortolkes allerede i dag sådan, at disse forpligtelser opfyldes. Regeringen finder imidlertid, at lovens definition af de omfattede våben mv. bør ændres, så den også efter en naturlig sproglig forståelse dækker samtlige relevante produkter på de internationale lister, dog således at der fortsat bør anvendes brede kategorier, som sikrer, at også våben og krigsmateriel uden for listerne fortsat er underlagt eksportkontrol.

Lovforslaget har endvidere til formål at sikre, at ikke kun fysisk flytning af genstande ud fra dansk område, men også ikke-fysisk overførsel til udlandet ved hjælp af fax, telefon eller andet elektronisk medie er omfattet af eksportkontrolordningen, hvis der er tale om overførsel af våben mv., herunder våbenrelateret software og teknologi.

Endelig har lovforslaget til formål at gennemføre den del af EU's fælles aktion af 22. juni 2000 om teknisk bistand i forbindelse med visse former for militær endelig anvendelse (2000/401/FUSP), som hører under Justitsministeriets område.

Den fælles aktion pålægger medlemsstaterne at føre kontrol med teknisk bistand vedrørende masseødelæggelsesvåben, som ydes uden for EU. Økonomi- og erhvervsministeren har den 23. februar 2005 fremsat lovforslag nr. L 41 om ændring af lov om anvendelsen af visse af De europæiske Fællesskabers retsakter om økonomiske forbindelser til tredjelande (Kontrol med teknisk bistand), som har til formål at gennemføre den fælles aktion for så vidt angår teknisk bistand vedrørende såkaldte dual-use produkter, der i det konkrete tilfælde skal anvendes i forbindelse med masseødelæggelsesvåben. Der er tale om en genfremsættelse af lovforslag nr. L 138, som blev fremsat den 8. december 2004. Nærværende lovforslag indeholder tilsvarende regler om teknisk bistand vedrørende produkter, der alene kan anvendes som masseødelæggelsesvåben og dermed ikke har nogen civile anvendelsesmuligheder, og missiler, der er specielt konstrueret eller modificeret til fremføring af masseødelæggelsesvåben.

Justitsministeriets arbejdsgruppe om reglerne for udførsel af våben mv., som har til opgave at vurdere de spørgsmål, som reglerne og praksis for kontrol med udførsel af våben mv. giver anledning til, har den 14. december 2004 afgivet en rapport om våbenformid-

ling mv., som har dannet grundlag for lovforslaget. Rapporten er optrykt som bilag 1 til lovforslaget.

2. Våbenformidling

Der findes en række forskellige definitioner af våbenformidling – også kaldet våbenmæglervirksomhed, »arms brokering« eller »arms brokerage« – i internationale instrumenter og fremmed ret. Fælles for definitionerne er imidlertid, at de vedrører aktiviteter med henblik på overførsel af våben fra ét land til et andet. Nogle definitioner omfatter alene handlinger foretaget af personer, der som mellemmand forhandler eller arrangerer overførsel af våben mv. mellem sælger/afsender og køber/modtager, mens andre definitioner tillige omfatter handlinger foretaget af personer, der forhandler eller arrangerer overførsel af egne våben mv. mellem to lande. Endvidere omfatter nogle definitioner kun overførsler mellem tredjelande, mens andre tillige omfatter udførsel fra det pågældende regeludstedende land.

2.1. Omfanget af dansk våbenformidling

Der findes ingen opgørelser over omfanget af dansk våbenformidling forstået som forhandling og arrangering af våbenoverførsler foretaget af danske mellemmand. Der findes heller ingen opgørelser over omfanget af danskeres forhandling og arrangering af overførsler mellem tredjelande af våben mv., som vedkommende danskere selv ejer. Derimod kan det oplyses, at der i 2003 blev meddelt 180 tilladelser til permanent udførsel af forsvarsmateriel fra Danmark til en samlet værdi af ca. 594 mio.kr.

2.2. Dansk ret

2.2.1. Regler om våbenoverførsler i våbenloven mv.

Der findes i øjeblikket ingen generel regulering af våbenformidling i dansk ret. Der findes derimod generelle kontrolordninger vedrørende udførsel af våben fra Danmark, regler om transport af våben mellem tredjelande, og regler om overførsel af våben til lande omfattet af juridisk bindende FN-våbenembargoer, jf. nedenfor. Disse regler sætter – sammen med straffelovens almindelige regler om medvirken – visse grænser for, hvornår en våbenformidler lovligt kan forhandle eller arrangere en våbenoverførsel.

I henhold til våbenlovens § 6, stk. 1, er det forbudt uden tilladelse i hvert enkelt tilfælde at udføre

- våben af enhver art, med undtagelse af jagtvåben,
- ammunition, med undtagelse af ammunition til jagtvåben
- krigsmateriel,